

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟΝ: Εἰκόνες καὶ σκηναὶ: Ἡ θλίψις τοῦ μαρμαροῦ, ὑπὸ Μ. Μητσάκη. — Ποιήσις Α. Παράσχου. — Ὁ πρῶτος ἔσως μυθιστορίας, Μετάφρασις Π. Φιρίπτου. — Δεκαήμερον, ὑπὸ Κατρουσκόπου. — Ἀλιευτικὰ ἰθυομάτια, ὑπὸ Θ. Βελικανίτου. — Ἀρτοκέρδεια, διήγημα Ernest d'Hervey. — Παίγνια τῆς τέχνης. — Ἐκώγιαι: Π. Καλλιγᾶς. — Ἀποθέρασις Κοπεϊδίου. — Ἰ. Γ. Ἰωάννου. — Καλλιόπη Σαγιά. — Τραπεζισμὸς Παντισῆ. — Ὑψὺ τῶν Ἀθηνῶν. — Νεότερα. — Βεστράκιον. — Συμβουλί. — Στιγματὶ τέχνης. — Γράμματα. Εἰκόνες: Π. Καλλιγᾶς. — Ἰωάννης Γ. Ἰωάννου. — Τραπεζισμὸς Παντισῆ. — Καλλιόπη Σαγιά. — Λίανη Ἰλίου. — Ἐρικάνια Κοπεϊδίου.

ΕΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΣΚΗΝΑΙ

Ἡ ΘΑΛΙΨΙΣ ΤΟΥ ΜΑΡΜΑΡΟΥ

Μὲ θετραυσμένας κνήμας ἐκ τοῦ γόνατος, ἠκρωτηριασμένους ἀπὸ τῆς ὠλένης τοὺς βραχίονας, κατακείται ἐν τῷ μουσεῖῳ ὁ ἀρχαῖος ἔφηδος. Ἡμικλινὴς ἐπὶ τοῦ δεξιῦ πλευροῦ, στρέφω μικρὸν πρὸς τὰ ἀριστερὰ τὴν κεφαλὴν, ἀπλοῦται κατὰ μῆκος ἐπὶ τοῦ ξυλίνου βάθρου του, καὶ φαίνεται ὡς νὰ προσδλέπῃ εἰς τὸ ἴδιον σῶμα του. Ἄρτιος κατὰ πάντα, ὁ κορμὸς αὐτοῦ, ἐκτείνεται, πάλλευκον ὄνειρον κάλλους καὶ εὐρωστίας. Τῆς γλυκείας ὡς κόρης καὶ ἀρρενωπῆς ὡς ἥρωος μορφῆς τὴν ελαφρὰν ἐπαρσὶν ἀνέχει τοῦ ἐξαισίου τραχήλου ἢ εὐγραμμὸς χάρις. Εὐρεῖαι φεύγουν ὀπίσω, ἀπὸ τοῦ ἠρέμα καμπτομένου αὐχένου, αἱ ἰσχυραὶ ὠμοπλάται, ἐνῶ πρὸς τὰ ἐμπρὸς ὀγκοῦνται τὰ στέρνα, ρωμαλέα, ἐντονα, με προεξέχοντας καὶ σφριγῶντας τοὺς μαστοὺς, ὡσεὶ ὑπεγειρόμενα ἐκ τοῦ πλουσίου χυμοῦ, τοῦ κυκλοφοροῦντος μέσα των. Ὑπὸ βαθείας αὐλακὸς τεμνομένη καταβαίνει ἡ ράχις, μακρά, εὐθυτενής, περιβάλλουσα τὴν μαντευομένην ὑπὸ τὸ δέγμα κανονικωτάτην τῶν ὀστέων διάπλάσιν καὶ τὴν ἀδιάσπαστον σύνδεσιν. Λεπτῇ, με τὰς πλευρὰς συμπλεκομένης πρὸς ἀλλήλας ἐν ἀρμονικῇ διαδοχῇ, γλαφύρᾳ, κολλοῦται ἡ ὀσφύς, μαλακῶς μετάγουσα, ἀπὸ τῶν στέρων τὴν ἀνδρώδη ἐντασιν, πρὸς τῆς ἀναβαλλούσης καὶ παλλομένης σαρκὸς τῶν νώτων τὴν ἐπαφρόδιτον εὐμορφίαν, καὶ τῶν ἰσχυίων ἢ τῶν λαγόνων τὰ εὐρυθμα θέλητρα. Ἀναλάμπει, στίλβουσα ὅλη, ἀνεπαισθήτως πτυχουμένη ποῦ καὶ ποῦ, ἢ ἀδρὰ συγχρόνως καὶ σύμμετρος γαστήρ, ἐν μέσῳ τῆς ὀποίας, ἠδύτατα, μόλις διαφαινόμενος, προσμειδιᾷ ὁ ὀμφαλὸς, καὶ ὑψ' ἦν, ἀκαλυπτον, ἐλεύθερον, παμφαές, ἐκπαγλόν, ἐγείρεται τῆς ἥδης τὸ θεῖον κράτος. Τόλημοι, εὐτορνοί, ἀκμαῖοι, στρογγυλοῦνται οἱ μηροί, ἴσοι καὶ λεῖοι βαίνοντες πρὸς τὰς τεταμένας ἰγνύς. Ἀπὸ τῶν ὤμων, ἐκατέρωθεν, ἐκ παραλλήλου τῷ κορμῷ, ἐκφέεται τῶν βραχιόνων ἢ νευρώδης δύναμις, ἐφ' ὧν κυρτοῦνται ἀγερώχως οἱ μυῶνες, κεχωρισμένοι ἀφ' ἐκάστων εὐκρινῶς, καὶ συνεχόμενοι ἀρήκτως ἐντοσούτῳ, ἦσυχιοι, γαλήνιοι, ὡσεὶ ἀναπαύομενοι ἐν πεποιθῆσει ὑπερτάτ' εἰς ἑαυτούς. Ἄλλ' ὅπου διὰ τοῦ ἀγκῶνος ὁ πῆχυς θὰ συνεπρωποῦτο πρὸς τὸν βραχίονα στερωῶς, ὅπου τῆς κνήμης ἢ θεσπεσία καμπύλη θὰ συννηρόζετο πρὸς τὴν θρασεῖαν εὐθύτητα τοῦ μηροῦ, ὡσεὶ πληγὴ ἀνώματος καὶ βαθεῖα, με ἀπότομα τὰ προέχοντα χεῖλη, μόνη δεικνύει ποῦ θὰ ὑπῆρχαν αἱ στιβαραὶ χεῖρες, αἱ δεξιῶταται νὰ ῥίπτουν τὸν δίσκον ἢ νὰ κατάγουν τὴν πυγμὴν, οἱ εὐπετεῖς πόδες, οἱ

προσφορώτατοι διὰ τὸν δρόμον ἢ ἀνυπέροβλοτοι εἰς τὸ πῆδημα. Ὡς δι' ἀγνώστου παλάμης, ἦτις νὰ ἀνεμέτρησε τὸ κτύπημα, ἦτις νὰ προδιέγραψε τὸ ἀδίκημα, τὰς ἀφήρησε κατενεχθεῖσα, κ' ἐλλείπουν ἀποτετημημένοι. Ὅλον τὸ λοιπὸν σῶμα του, ἄθικτον, ἀνεπαφόν, ἔμψυχον, ἐμφανίζεται, ὡδαν πρὸ μῆς στιγματῆς ἐπὶ νὰ ἔλαβε τῆς ὑπάρξεως τὸ δῶρον, νὰ ἐνεφυσήθη τὴν πνοὴν τῆς ζωῆς. Ἀπὸ τῶν σκελῶν μέχρι τῆς κόμης, ἀπὸ τῆς κορυφῆς μέχρι τῶν ἰγνύων, τίποτε δὲν ἀμαρῶνει τοῦ θαυμασίου κορμοῦ τὴν αἰγλήν, τίποτε δὲν μαινεῖ τὸ γόντρον τῆς λαμπρᾶς ὄψεως. Οὐδ' ἢ παραμικρὰ προστριβή, οὐδὲ τὸ ἀπλούστερον ρῆγμα, οὐδ' ἢ ἐλαχίστη ἀπώλεια, ζημοὶ τοῦ νεανίου τὴν θαμβοῦσαν παράστασιν. Ἀλλὰ, μοχθηρῶς διακόπτουσα τὸ πάλλευκον ὄνειρον, ἐξεγείρουσα βιαίως τὸ ὄμμα ἀπὸ τῆς ἀβρᾶς μέθης του, τῶν βραχιόνων ἢ πληγὴ προβάλλει, καὶ τῶν μηρῶν χαίνει τὸ τραῦμα, ἀνηλεὲς καὶ ἀπαισίον. Θὰ ἔλεγε τις, ὅτι κρυφῇ μοῖρα, μυστικὴ νέμεσις, ἢ αὐτὴ φθονήσασα τοῦ ἀπαραμίλλου σώματος τὴν τελειότητα, ἢ ἀντιζήλου ὑπηρετοῦσα τὸ ἀγριον μῖδος, ἐπιτηδες ἐπέθηκεν αὐτῷ τὴν βαρεῖαν καὶ ἀδυσώπητον χεῖρά της, καὶ ἐκεῖνο μὲν ἀφῆκεν ἀλώδητον ἀπὸ σκοποῦ, κατέκοψε δὲ μόνον τὰ ἄκρα του, ὡς διὰ ν' ἀφαιρέσῃ ἀπ' αὐτοῦ τὴν ἰσχὺν τῆς κινήσεως, νὰ τὸ καταδικάσῃ εἰς τὴν οἰκτρὰν τύχην νὰ σύρεται εἰς τὸ ἐξῆς, πάγκαλον ἀλλὰ κολοβόν, νὰ βλέπῃ ἑαυτὸ ἐν ἀδρανεῖᾳ, νὰ εἰκονίζῃ ἅμα τὴν ὑψίστην ὠραιότητα καὶ τὴν ὑψίστην ἀσχημίαν. Κεῖται οὕτως ἐκεῖ, ὁ νέος, ἀδυνατῶν νὰ ἀνεγερθῇ, ἀνίκανος νὰ σπριχθῇ εἰς τὰς χεῖράς του, ἀνίκανος νὰ σταθῇ ἐπὶ τῶν ποδῶν του, ὡς ἀνάπηρος ἐπὶ κλινῆς νοσοκομείου. Πρὸς τοῦ σώματός του τὴν ἀσπίλον τὴν λευκότητα, πενθίμως ἀντιτίθεται ἡ μελανότης τοῦ ὑποστριγμάτος, καὶ ἀριθμὸς διπλοῖ ὑπ' αὐτὸ τὴν θέσιν, ἦν κατέχει ἐν τῷ ἰδρύματι. Διὰ τῶν ὑέλων τῶν ὑψηλῶν παραθύρων καταπίπτει ἀμυδρὸν τὸ φῶς, σκορπίζον σκυθρωπὴν λάμψιν. Γύρω του, σύντροφοι ἐν τῇ συμφορᾷ, ὡδαν νὰ ἐδώρευσε καὶ αὐτούς ἐκεῖ, παρομοίας κατάρας θύματα, οἰκτρὰ τῆς ζωῆς ἐρείπια, ἠσυχίαν ἀπὸ τῶν παθῶν ζητοῦντα, λείψανα ἀναλόγου βίου, ἢ αὐτῇ μοῖρα, εὐρόντα ἀσυλον ἀπὸ τῶν θεελλῶν πολυταράχου ὑπάρξεως, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἐπὶ τῶν μελανῶν ξυλίνων βάθρων των, ὡς ἐπὶ κλινῶν, ἀπαραλλάκτως ἐξαπλοῦνται, πληροῦντα πάντα τὸν χώρον, κυλλὰ ἢ χωλὰ ἢ κατεαγότα ἢ συντεθλασμένα παντοίως, χειρουργεῖοι εἰκόνα παριστῶντα, ὡς ν' ἀναμένουν θὰ ὑπέθετες τὸν μέλλοντα νὰ θεωρήσῃ τὰς πληγὰς των, πλεῖστ' ἄλλα σώματα καὶ πλεῖστοι ἄλλοι κορμοὶ ὡς αὐτοί. Ἐν τῇ διαψύχῳ αἰθοῦσῃ με τὸ πλακόστρωτον ἑδαφος, ἢ σιγῇ εἶνε ἀπόλυτος, καὶ ἀρητος μελαγχολία βασιλεύει. Καὶ ἠμικλινῆς ἐπὶ τοῦ δεξιῦ πλευροῦ, στρέφω μικρὸν πρὸς τὰ ἀριστερὰ τὴν κεφαλὴν, ὁ ὠραῖος ἔφηδος, φαίνεται ὡδαν νὰ προσδλέπῃ εἰς τὸ ἴδιον σῶμα του, καὶ ὡς ἀδιόρητον νέφος θλίψεως νὰ σκιαζῇ τὴν καλὴν του μορφήν,

τὴν ἀρρενωπὴν καὶ γλυκεῖαν. Ἄ! δὲν ἐφαντάζετο βεβαίως ποτὲ τὴν τύχην αὐτὴν, ὅταν, θριαμβευτῆς μεῖραξ, περιήγεν ἀνὰ τὰς στοὰς καὶ τὰ γυμναστήρια τῆς ἀρχαίας πόλεως τὴν ἄφατον δόξαν τῶν ἀμέμπτων μελῶν του. Δὲν ἐφαντάζετο βεβαίως ποτὲ τὴν τύχην αὐτὴν, ὅταν, στεφανηφόρος ἀθλητής, ἔβαλλεν ἐν τῷ Σταδίῳ τὸν λίθον, ἢ ἐνίκη τὴν πάλιν, ἢ συνωμίει τοῖς φιλοσόφοις, ἢ ἀνήρχετο εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, ἀγων τὰς ἱεράς πομπάς. Δὲν ἐφαντάζετο βεβαίως ποτὲ τὴν τύχην αὐτὴν, ὅταν ἐξήρχετο ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ γλύπτου του, κ' ἐξίστραπτεν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ του, ὑπὸ τὸν ἀναπεπταμένον ἀττικὸν οὐρανόν, ὑπὸ τὴν πλήρη λάμψιν τοῦ ἡλίου, φηρίσσαν ὅλος ἐκ ῥώμης καὶ ἀλκῆς. Καὶ δὲν ἐφαντάζετο, — ἦ, βεβαίως ποτέ! — τὴν τύχην αὐτὴν, ὅταν, θνητὸς αὐτός, ἀπετίθετο ἐν τῷ ναῷ, μέλλων νὰ ὑποτυπώσῃ τοῦ Ἀπόλλωνος ἢ τοῦ Ἑρμοῦ τὸ ἀθάνατον εἶδωλον. Καὶ ὡς ἠττημένος μαχητής, με θετραυσμένας κνήμας ἐκ τοῦ γόνατος, ἠκρωτηριασμένους ἀπὸ τῆς ὠλένης τοὺς βραχίονας, ἀπλοῦται κατὰ μῆκος ἐπὶ τοῦ ξυλίνου βάθρου του. Ἀκίνητος, με σταθερὰς τὰς κόρας τῶν ὀμμάτων του, περιάγει ἐντούτοις θὰ ἔλεγε τὸ βλέμμα του, ἀπὸ τῶν νευρωδῶν ὤμων εἰς τοὺς εὐτόρνοους μηρούς, ἀπὸ τῆς κολπουμένης ὀσφύς εἰς τῶν στέρων τὴν προβολήν, ἀπὸ τῶν νώτων τὴν παλλομένην καὶ ἀναβάλλουσαν σάρκα εἰς τῆς γυμνῆς ἥδης τὸ θεῖον κράτος. Καθὼς κάμπτει ἐλαφρῶς τὸν αὐχένα, ἐτάζει θὰ ὑπέθετες τὸν κορμόν, καὶ μελετᾷ τοὺς μυῶνας, καὶ ἐπισκοπεῖ τὴν ὅλην του κατασκευὴν. Καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, ἐν τῇ λανθανούσῃ περιπλανήσει του, τὸ βλέμμα αὐτοῦ φαίνεται ὡς νὰ προσκολλᾷται βαρῶν, καὶ εἰς τῶν γονάτων τὰς ἀποτόμους πληγὰς, καὶ εἰς τῶν ἀγκῶνων τὰ τραχέα τραύματα. Καὶ παρατηρῶν αὐτὸν ἐπὶ μακρόν, με τὸ ἀδιόρητον νέφος τῆς θλίψεως ὅπερ καλύπτει τὸ μέτωπόν του, νομίζεις σχεδὸν — εἶνε ἡρὰ γε ὀπτικὴ μόνον ἀπάτη; — ὅτι σιγηλὸν δάκρυ μαρμαίρει ἐνίοτε μεταξὺ τῶν λιθίνων βλεφάρων του. . .

Μιχαὴλ Μητσάκης

ΠΟΙΗΣΙΣ

Εἰς τὸ λεγκῶμα ἀσπασίας Μαντζαβίνου

Κ' ἐγὼ ἀκλήμ ἀγροῦ ἄν γράφω διὰ κείνον,
διὰ παρθέρον ἢ πτηνόν. ἢ σύμπλεγμα ἀκτινῶν ...
διότι, ὅτι ἔξοχον καὶ θεῖον καὶ ὠραῖον,
ὅλα ἐφρίσκονται εἰς Σὲ συννηνόμενα, ὅλα
κ' εἰς τὴν λευκὴν σου τὴν μορφήν, τὸ μέτωπον
[τὸ ῥέον,
τὰ βλέπει τ' ὄμμα ἐκθαμβὸν ὁμοῦ ἀκτινοβόλα
Καὶ ποτε Σὲ καλοῦν πτηνόν καὶ ποτε εὐωδιαν,
ποτε ἀκτινα τῆς ἀγῆς καὶ ποτε Ἀσπασίαν. . .
Εἰπέ τις ἴδοι, ἀγνωστον, μυστηριώδες πλάσμα
συντετριμμένας φαιδρνε ψυχὰς ἄν εἶσαι ἡσῶμα
ἀκτινοβόλοι ὡς τὸ φῶς τῆς ἀργυρᾶς λυγρίας,
ἄν εἶσαι τῆς ἀγῆς ἀκτιε ἐμπρὸς τῆς Μαργίας. . .
Καὶ μένε, μένε ἐμπροσθερ φωτὸς ἡγιασμένου,
λάμψις τῆς γῆς πρὸ τῆς Ἐδέμ, παρθέρον πρὸ
[παρθέρον.

Α. Παράσχος